

Gümrükteki malların kolay çekilmesi için tedbirler alınıyor

AKŞAM

Sabit gelirli vatandaşlara yakında ucuz şeker tevziine başlanacak

Sene 25 — No. 8655 — Fıatı her yerde 5 kuruş

SALI 24 Teşrinisani 1942

Sahibi: Necmeddin Sadak — Neşriyat müdürü: Hikmet Feridun Es — Akşam Matbaası

Cephelerdeki duruma göre harbin yeni safhası

Almanlar Afrika'da henüz son kozu oynamışa benzemiyorlar, tutunmaya çalışıyorlar. Amerikalıların Fas'la Cezayire çıkmasından sonra acele Tunusa gelen Almanlar Bizerte'nin etrafında kuvvetle yerleşmişlerdir. Bundan maksatları, Cezayirden gelen İngiliz ve Amerikan ordularının Tunusu geçerek Rommel'i arkadan vurmalarına engel olmaktır.

Bundan başka, Tunus, Akdeniz'in doğusu ile Batısı arasındaki dar geçide hakim bir kale gibidir. Afrikanın, Sicilya yolundan İtalyaya en yakın bölgesidir. Bizerte ise, Fransa tarafından vaktile tahkim edilmiş en mükemmel bir tayyare tesisidir. Bu bakımlardan, çabuk davranan Almanların denizden ve havadan getirdikleri kuvvetlerle Tunus şimalini tutmaları müttefiklerin Cezayirden Sarka yürüyüşünü hayli geciktirmiş, Rommel ordularının arkasını sağlamıştır. Bu sayededir ki Almanlar Bingaziden sonra yeni bir cephe kurmayı düşünmüyorlar.

Tunusa yerleşen Almanlar, garptan gelen İngiliz - Amerikan baskısına dayanabilecekler mi? Bizerte bölgesindeki Almanların sayısı çok olmasa gerektir. Fakat gün geçtikçe, bütün taşına zorluklarına rağmen, yeni kuvvetler getiriyorlar.

Tunusa yürüten İngiliz, Amerikalı, Fransız ordularının kuvveti de şimdilik çok büyüğe benzemiyor, çünkü, bir haftadır ilerleyip Almanlarla tam bir çarpışmayı göze alamıyorlar. Bu hareket çevreminden gelen haberler pek eksik ve karışık. Müttefikler ilerlediklerini bildirirken Almanlar, taarruzları geri püskürttiklerini söylüyorlar. Burada esaslı bir hareket giripmeden önce, Darlan ile general Giraud'un yeni Fransız ordusunu kurmalarını beklemek doğru olacaktır.

Tunusta iki taraf duraklamış gibi iken, Almanlar El'Agellada, önceden hazırladıkları yeni cepheye yerleştiklerini ilan ettiler. Buradaki çarpışma, Afrika hareketinin mukadderatını belirtecektir.

Almanlar bu yeni çöl cephesinde ciddi şekilde tutunmak mı istiyorlar, yoksa ordularını Trablusgani geri çekmek için vakit kazanmak niyetinde midirler, belli değil. Fakat Alman kaynaklarından gelen haberler bu cephenin, çoktanberi hazırlanmış, derinliğine yapılmış kuvvetli bir çizgi olduğunu, Rommel'in, bilerek ve isteyerek yaptığı ve iyi başardığı bir geri çekiliş manevrasıyla buraya geldiğini ilan ettiklerine göre Mihverin burada müdafaayı umduğuna hükmedilebilir. İngilizlerin daha önce de buraya kadar gelip sonradan Mısır'a kadar geri gitmiş olmaları Almanların umutsuzluğa düşürmeyecek örneklerdir. Ancak İngilizlerin bu seferki hareketlerle geçmiş işleri zaferleri arasında çok büyük farklar olduğunu, Tunus

Necmeddin Sadak

(Devamı sahife 2, sütun 6 da)

İngilizler Ageylanın 50 kilometre doğusunda Tunus'ta Müttefikler asker ve malzeme yığmaya devam ediyorlar

Londra 24 (A.A.) — Libyada sekizinci İngiliz ordusunun ileri unsurları, Agedabya yakınlarında düşmanla muvaffakiyetli bir surette teması geçmiştir. Cephedeki Reuter muhabirine göre düşman Agedabya'nın cenubunda geri çekilmeğe mecbur dılmıştır. İngiliz kuvvetleri Ageylanın takriben 50 kilometre doğusunda bulunuyorlar. Düşmanın bu mevkiye mukavemete çalışacağı sanılıyor.

Müttefik tayyareler, dün düşmanın elinde bulunan Tunus hava meydanlarına, Sicilyadaki üs ve meydanlara, mihverin Libyada yegâne üstünü teşkil eden Trablusgarp limanına şiddetle hücum etmişlerdir.

Müttefik umumî karargâhının son tebliğine göre müttefik kuvvetlerinin Tunusun doğusunda tahşidine devam edilmektedir.

Düşmanla temaslar olmuş ve 40 esir alınmıştır. İngiliz tayyareleri B-

zerte ilman doklarına ve oradaki düşman gemilerine hücum etmişlerdir. Bir muhabirin ifaratına göre İtalyan kuvvetleri şimal ve merkez Tunusta Fransız müstemleke kuvvetlerine hücum etmişlerse de ağır zayıfla uğramışlardır. İtalyanları himaye eden plke uçaklardan birçoğu düşürülmüştür.

Londra 24 (A.A.) — Amerika Harbiye Nezaretinin tebliğine göre Şimali Afrikadaki ilk çıkarma hareketleri esnasında Amerikan kara ordusu 350 ölü, 900 yaralı ve 350 kayıp zayılat vermiştir.

Amerikan bahriyesinin zayılatı da 10 ölü, 150 yaralı ve 150 kayıptan ibarettir.

Amerikalılar bu zayılatın en çoğunu, Oran ve Kazablanka'da vermişlerdir. Cezayirde verdikleri zayılat pek azdır.

Fransızların zayılatı ise 490 ölü ve 969 yaralıdan ibarettir.

Askerî şahısların hukuk dâvaları

Seferberliğin veya fevkalâde ahvalın sonuna kadar tehir edilebilecek

Ankara 23 (Telefonla) — Büyük Millet Meclisinin bugünkü toplantısında seferde ve hazarda bilimum askerî şahısların hukuk dâvalarının görülmeye arzı ile kira haklarının korunması hakkındaki kanun lâihası, birinci müzakeresi yapılarak kabul edilmiştir.

Seferberlikte veya fevkalâde hallerde askerî hizmet sebebiyle ikametgâhlarından ayrılmış muvazzaf veya ihtiyat askerî şahıslar hakkında açılmış ve açılacak hukuk dâvalarında veya yapılan ıera takiplerinde mahkeme veya müessesinin talebi üzerine adil müzaheret alt hükümler tatbik edilecektir. Adil müzaheretle mistahak olduklarına dair mmtaka komutanlığından vesika getirenler için adil müzaheret kararı tatbiki mecburdur.

Açılan hukuk dâvalarında bizzat

bulunmak mecburiyeti olan bu gibi şahıslar için mahkeme kararları devanın rüyetli seferberliğin veya fevkalâde halin sona erdiği tarihten itibaren iki ay sonraya kadar tehir edilebilir. Tehir kararları kabilli temyiz olup diğer dâvalara terehan ve müstacelen tetkik olunur.

İera işlerinde askerî hizmet sebebiyle işinden ayrılmış olmasının mali vaziyetini bozduğu ve bu sebeple tediyeye bakımlarından kendisine kolaylık gösterilmesini istilzam eden hallerde İera hâkimi borcum bir seneyi geçmemek üzere taksitle ödenmesine karar verilebilir.

Seferberlik veya fevkalâde hallerde vazifesi icabı başka yere giden askerî şahıslar ikamet etmekte oldukları evlere alt kira mukavelelerini feshedebilirler. Mukavelelernelere bunun hilâfına konacak hükümler muteber değildir.

Buna üssü de zaptedildi

Londra 24 (A.A.) — Müttefik kuvvetler, Yeni Ginede Buna Japon üssüne girmişler, Endaya burnunu da almışlardır. Salomonlarda da Amerikalılar yavaş yavaş ilerlemektedirler. Japonlar şiddetli bir mukavemet gösteriyorlar.

Dikkatler:

Kazaya karşı ceza ve tedbir

Son tren kazasının mesulleri arayıp mahkemeye verildiğini gazeteler yazıyor. Kazada ihmalin, dikkatsizliğin payı büyük olursa ceza da o nispete ağır olur. Fakat asıl göz önünde tutulacak mesele her kazanın mesullerini şiddetle cezalandırmakla beraber, kazalara sebep olan ihmali ve dikkatsizlikleri ortadan kaldırarak kazaları azaltacak devamlı ve tesirli tedbirleri aramaktır.

Stutgard ve Hamburga hücum

Uçan kaleler Saint - Nazaire'i de bombaladı

Londra 24 (A.A.) — Uçan kaleler ve Liberator tipindeki Amerikan bomba uçakları, Fransada Saint - Nazaire doklarını bombalamışlar ve 15 düşman avcısını düşürmüşlerdir. 4 Amerikan uçağı kayıptır.

İngiliz tayyareleri de pazar gecesi Stutgard, Hambourg ve Almanya'daki diğer hedeflere hücum etmişlerdir. İngiliz bomba uçakları Stutgard'a yüksek infilaklı bombalardan başka, 30 ton da yangın bombası atmışlardır. Bu gece harekâtında 10 tayyaremi kayıptır.

Stutgard şehri civarındaki karlı tepeler, şehirde çıkan yangınların alevlerinden pınl pınl parlıyordu.

BU SABAHKİ TELGRAFLAR

Stalingradın şimal ve cenubunda Rus taarruzu devam ediyor

Ruslar, dün 4 şehir geri aldıklarını, şimalden 10-20 ve ceniuptan 15-20 kilometre ilerlediklerini bildiriyorlar

Moskova 24 (Radyo) — Dün gece yarısı neşredilen resmî Rus tebliği:

23 santeşinde kuvvetlerimiz, Stalingrad şehrinin şimal batısından ve cenubundan eski istikametlerde muvaffakiyetli taarruzlarına devam etmişler ve Çernişevskaya şehrini, Lâzofski şehrini, Bogodinoski kasabasını, Tondotovo ve Akse şehirlerini işgal etmişlerdir. Stalingrad şehrinin fabrikalar mahallesinde kuvvetlerimiz, faal muharebe hareketlerinde bulundular ve yavaş yavaş ilerlediler. Bir günde 1000 düşman subay ve erini yokettik, 2 tankı yaktık, 16 mitralyöz, pek çok tüfek ve cephaneye zaptettik.

Stalingradın cenup kenarında kuvvetlerimiz, Almanların nevidanına mukavemetini kırarak birçok tahkimatı ve dayanak noktalarını zaptetmişlerdir. Düşman yüzlerce ceset bıraktı.

Stalingradın şimal batısında kuvvetlerimiz muvaffakiyetle ilerlemeye devam ettiler. Düşman, taarruzumuzu durdurmak için bir piyade ve bir tank tümenini muharebeye sürdü. Bu çarpışma kızıştı. Tanklarımız, cenablardan düşman hatlarına girdiler ve müdafaasının şirazesini bozdular. Tankların arkasından piyadelerimiz hücumu geçtiler. Hitlercileri mevzilerinden atarak takibettik ve birkaç meskûn yeri işgal ettiler. Henüz tamamlanmayan raporlara göre 4 binden fazla düşman subay ve erini yokettik. Üçü sağlanmış üzere 18 tank, 29 top, 40 mitralyöz, 3 cephaneye deposu ve diğer ganimetler aldık.

Diğer bir kesimde kuvvetlerimiz, çember içine alınmış olan düşman kuvvetleriyle muharebeler yapmaktadır. İlk malûmata göre, takriben 2 bin esir, 13 tank, 10 top, 70 bin fişek, 500 den fazla beygir zaptettik, bir tümenin kumanda heyetini esir aldık.

Kuvvetlerimiz, Stalingradın cenubunda muvaffakiyetle ilerlediler ve düşmanı birçok meskûn noktalar-

Son dakika

Ruslara göre Alman kaybı

24000 esir, 26000 ölü, 557 top, 2826 kamyon, 1200 vagon

Moskova 24 (Radyo) — Sovyet Gazeteler Bürosundan: Askerî kuvvetlerimiz, taarruzlarına devam ediyor. 23 santeşin gününde askerî kuvvetlerimiz, Stalingradın şimal batısında 10-20 kilometre ilerlediler, Çernişevskaya, Pelâzofski şehirlerle Bogodinski kasabasını işgal ettiler.

Stalingradın cenubunda da dün kuvvetlerimiz 15-20 kilometre ilerlediler, Pondotovo ve Aksay şehirlerini zaptettiler. 23 santeşin akşamına kadar yeni alınan 11,200 esirin ilâvesiyle 24,000 esir aldık. 23 santeşin akşamına kadar topyekûn 557 top, 2826 kamyon ve otomobil, 1200 vagon, 2625 mitralyöz, 32 tayyare, 35 tank ve büyük miktarda cephaneye ve hafif silâhlar igtinam ettik. Ayrıca 70 düşman uçağı, 157 tankını, 186 top imha ettik.

Düşman 23 santeşinde 12,000 ölü vermiştir.

Londra 24 (A.A.) — Rus istihbarat bürosuna göre Almanlar, dün akşama kadar 24 bin esir ve 26,000 ölü zayılat vermişlerdir.

dan atıldılar. Yalnız bir kesimde düşman muharebe meydanında 3 binden fazla ceset bıraktı; esirler aldık, bin otomobil ve kamyon zaptettik.

Nalçık'ın cenup doğusunda kuvvetlerimiz, düşmanın mukabil hücumlarını püskürttüler ve 2 düşman

piyade bölüğünü yokettiler. Tuapse'nin şimal doğusunda mevzii muharebeler oldu, düşman bir gün evvel zaptettiğimiz tepeyi geri almağa teşebbüs etti. Bir bölüğe yakın piyade kuvvetini imha ettik. Diğer bir kesimde küçük bir gurupumuz, Almanlara hücum etti; birkaç ateş noktasını ve kazamatı zaptetti. Düşman 100 den fazla ceset bıraktı.

Stokholm 24 (A.A.) — Moskova'da çıkan Pravda gazetesi, Stalingrad çevresinde şimal ve ceniuptan başlıyan Rus taarruzundan bahsederken diyor ki:

«Rus milleti, Stalingrad çevresinde kazandığımız muvaffakiyetleri büyük bir sevinçle karşılayacaktır. Lüzumundan fazla iyimser olmamalıyız. Millet düşmanın henüz tamamiyle ezilmediğini ve yeni maceralara atılacağını biliyor. Kuvvetlerimizin, her zamandan ziyade müteyakkız bulunmaları gerekmektedir.

Moskova 24 (A.A.) — Reuter muhabiri bildiriyor: Stalingrad çevresinde çifte Rus taarruzu, son 24 saat zarfında, şiddetinden hiçbir şey kaybetmeden devam ediyor.

Stalingradın şimal batısında taarruz eden Rus ordusunun Don'a müvazi olarak cenuba doğru ilerlediği muhakkaktır. Cenup Rus ordusu da Volga kıyısı boyunca ileri hareketine devam ediyor; aralarında 65 kilometre mesafe vardır. Stalingrad'da bulunan Alman kuvvetlerinin istifade etmekte bulunduğu yol daha ziyade daraltılmış olacaktır.

Dakar, Müttefikler ile birleşti

Afrikadaki Fransız müstemlekelerile anlaşma

Londra 24 (A.A.) — Şimali Fransız Afrikası başkomiseri amiral Darlan dün akşam Cezayir radyosile su demette bulunmuştu:

«Şimali Afrika Fransızları! Size verilecek mühim bir haberim var. Fransız Batı Afrikası, kendiliğinden emrim altına girmiş ve müttefiklere iltihak etmiştir. Yaşasın Fransa!»

Londra 24 (A.A.) — Amerika Hariciye Nazirinin beyanatına göre, Batı yarım küresindeki Fransız müstemlekelerile bir anlaşmaya varılmıştır. Anlaşma Martinik'teki Fransız umumî valisi amiral Robert ile yapılmıştır. Anlaşmada Vichy'nin hiçbir alakası yoktur. Anlaşmaya göre, Port de France limanındaki Fransız harb gemileri silâhsızlandırılacaktır.

Mareşal Peten'in durumu

Vaşington 23 (A.A.) — Haftada bir kere radyo müsahabesi yapan gazeteci Drew Poero'nun söylediğine göre, Almanlar Şimali Afrikadaki Amerikan kıtalarna iltihak etmek üzere Fransayı terketmeğe hazırlanan mareşal Petain'i tevkif etmişler, fakat Veygand'a yaptıkları gibi göz hapsine almağa cesaret etmemişlerdir. Gazeteci mukavemete nihayet vermek emrini veren Darlan'ın da galip bir ihtimalle 30 bin kişinin hayatını kurtardığını ve bu emir verilmemiş olsaydı muharebenin bugün hâlâ devam etmekte olacağını ilâve etmiştir.

Seyahatler mübrem ihtiyaçlara tahsis edilecek

Ankara 23 (Akşam) — Tren ve vapur gibi nakil vasıtalarının mübrem ihtiyaçlara tahsis edilmesi hakkında tetkikler yapılmaktadır. Bunun

SÖZÜN GELİŞİ

Türke doğru

Avrupalaşmak, ama nasıl, çoğu zaman geleneğimizi kale almadan Avrupada ne görürsek medeniyettir, yenilikler, ilerliktir deyip topluluğumuza maletmek şeklinde tecelli eden Avrupalılaşmak hevesle ciddi surette savaşmayı üzerine alan tek münevverimiz galiba kıymetli hoca İsmail Hakkı Baltacıoğludur. «Yeni Adam» bu savaşın dergisidir ve üstad doğru bildiği, her aklı başında Türkün de doğru bileceği bu yolda yürümekten yorulmaz ve yorulacağı da benzemez.

Bizde Avrupalılaşmanın hakiki mânası kalabalığa iyi anlatılmamış olduğu için bir takım köksüz edinmelerle bir Avrupalı edası takınarak karşınıza çıkan adamın tuhaflıklarına, gülünçlüklerine, geleneğimize aykırı ve bizden olmayan görüntüsüne yapacağımız itirazlar sizin bir mürteci, bir geri adam telâkî edilmenize kolaylıkla yol açabilir. Onun için bu çeşit Avrupalılaşmaya karşı savaşa kalkmak için oldukça köklü bir cesaret lazımdır. İsmail Hakkı Baltacıoğlu işte böyle bir cesaretle giriştiği savaşın en değerli kitaplarından birini «Türke doğru» (*) ismi altında neşretmiş bulunuyor. Her biri, bakışları Türkiye, bize, kendimize çevirmek için yazılmış elliye yakın makaleden ibaret olan bu kitap gözü kapalı Avrupalılaşmak hevesinin kof ağacına elliye yakın balta indirmektedir.

Biz babalarımıza, dedelerimize az çok benziyoruz. Bizim çocuklarımız bize benzemiyorlar; bizden sonra gelenler bize hiç benzemezlerse... «Türke doğru» nun hareket noktası bu yerinde korkudur. Ve bütün kitaba hâkim olan fikir şu cümlelerde toplanabilir: Avrupa medeniyeti, topları, tankları, uçakları, denizaltıları, bütün ticaret, ziraat, endüstri teknoloji Avrupa medeniyetini bunları nerede görürsek alalım. Fakat ahlak, hukuk, edebiyat, mimari, tezyinî sanatlar, tiyatro, musiki, felsefe, terbiye?... Bunlar değerleri bakımından, hep videdan ışıdır; bunları Avrupadan, Asyadan, Amerikadan alamayız. Kendimizden almak, yahut onları kendi hamurumuzda yoğurmak zorundayız.

«Millî» nin bir müdafaası olan bu eser Avrupalılaşırken Türk olarak Avrupalılaşmanın yolunu gösteriyor. Dikkatle okunmaya değer.

Şevket Rado

(*) «Yeni Adam» neşriyatından 183 sahife, 100 kuruş.

Amerikaya giden
Türk gazetecileriHüseyin Cahit Amerika-
dan döndü, intibalarını
anlattı

Ankara 23 (Telefonla) — Yeni Sabah başmuharriri B. Hüseyin Cahit Yalçın bugün Toros ekspresile Amerika seyahatinden dönmüş ve gazeteciler tarafından karşılanmıştır. B. Hüseyin Cahit seyahat intibalarını kısaca şöyle anlatmıştır:

«Fevkalâde bir seyahat yaptık, her tarafta iyi karşılandık. Gerek İngilterede ve gerek Amerikada bizim için ne yapacaklarını şaşırdılar. Her tarafta Türkiye'nin siyasetinden takdirle bahsediliyor.

Avdetde tayyare ile Atlantik üzerinden geçerken, az kalsın öbür dünyayı boyhyacaktık. Çünkü tayyare Atlantik üzerinde kazaya uğradı. Fakat Allah, Ahmet Emin Yalman'a bana acıdı. İçinde 2 - 3 milyon Zenci bulunan bir adaya salımen indik.

Ahmet Emin Yalman, Kahireden Libya cephesini gezmek için Tobruğa gitmiştir. Âbidin Dayer, Zekeriyâ Sertel ve Ahmet Şükrü Esmer bir düddet daha Amerikada kalacaklardır.»

Bir motör Bozcaada'da
battı

İzmir 24 (Telefonla) — İstanbul'dan yüklü 100 ton çimento ile buraya gelmekte olan Uğur motörü Bozcaada önlerinde fırtınaya tutulmuş ve kayalıklara çarparak parçalanmıştır. Motör mürettebatı yüzererek adaya çıkmıştır. İnsanca zayıyat yoktur. Fakat motör ve çimentolar kaybolmuştur.

Ekmek işi

Fırınların önündeki
kalabalık neden
ileri geliyor!

Geçen cuma günündenberi şehrimizdeki fırınların önünde büyük kalabalık vardır. Halk, elindeki karnesi mukabilinde ekmek alabilmek için uzun müddet beklemek zorunda kalıyor. Semtlerinde ekmek bulamayanlar da çok uzak semtlerdeki fırınlardan ekmeklerini tedarik etmeğe çalışıyorlar.

Alâkalı makamlar, bu darlığın başlıca iki sebepten ileri geldiğini söylüyorlar. Cuma akşamına kadar devam eden ve şehirde büyük zararlar sebep olan son fırtına yüzünden Toprak ofis, şehrin muhtelif semtlerine zamanile u gönderememiş ve bu yüzden birçok fırınlar, un işleyememek mecburiyetinde kalmışlardır. İkinci sebep de son üç gün içinde şehrin muhtelif muntakalarında yedi fırının birden kapanmasıdır. Bu fırınların çıkarmadıkları ekmeği telâfi etmek için Memurlar kooperatifinin Unkapanındaki fırından ekmek gönderilmesine teşebbüs edilmiştir. Fakat bu fırın henüz teşkilâtını tamamlamadığından, çıkardığı ekmeğin ihtiyacı karşılayamamıştır. Mafsih dün bu fırına daha 35 çuval un verilmiş, bu suretle 130 çuval un işlemei temin edilmiştir. Bundan başka kapanmayan fırınlara da daha fazla un verilerek fazla ekmek çıkarmaları imkân dahiline getirilmiştir. İzdihâmın bugün kalmıyacağı ümidediliyor.

Dimetoka nahiyesini
su bastı

Ankara 23 — Son günlerde yağın yağmurlardan çay taşması ve Biga kazasının Dimetoka nahiyesinde 150 ev sular altında kalmıştır. Nüfusca zayıyat yoktur.

Mahkemelerde:

Dükkanı evi zannetmiş!

Şakir, Tahtakalede Hüseyin'in dükkanını soymak istemiş amma, becerememiş, yakayı ele vermiş. Mahkemede de suçunu tevile çalışıyor, onu da beceremiyor. Asliye yedinci ceza mahkemesinde dâvacı sunları anlattı:

— Her gün erkenden kalkıp sabah namazına giderim. Camiden çıkınca da dükkanımı açarım. Hâdisde sabahı yine namazdan sonra dükkana gittim. Ortalık henüz ağırdı. Biraz yaklaşıncı dükkan kepenginin aralık olduğunu farkettim. Halkbuki ben akşam iyice kapayıp kilitlemiştim. Meraka düştüm. Telâşa kepengi açtığım zaman içeride bu adamla karşılaşım. Beni görünce şaşırıldı. Yanına sokuldu, beni kenara itip kaçmak istedi. Fakat bırakmadım. Bu defa da: «Yanış girmişim. Kusura bakma. Sana bir zararım yok. Bırak da gideyim» diye yalvarmağa başladı. Tezgâhın üzerinde bir kaç tane de büyük paket duruyordu. Onlar nedir? dedim. «Bilmiyorum. Buraya girdiğim zaman bunlar duruyordu. Sen bırak da ben gideyim» diye yine kaçmağa kalktı. Bekçiye seslendim, polisler de gelip kendisini yakaladılar. Dükkanın çaldığı eşyayı götürmek üzere paket yapmış. Bereket versin ben vaktinde yetiştim de yakaladım. Hırsızın cezalandırılmasını istiyorum.

Şefik sorguya çekildi. Masum bir tavırla boynunu büküp ellerini kaldırdı:

— Öyle değil, bay hâkim! Ben hırsız değilim. Namuslu adamım. Çalışırım, alımın terile kazanıp geçinirim. İftira ediyor bana. — Peki amma, bu adamın dükkanında ne işin vardı? Niçin girdin oraya? — Aaah... Bay reis!.. Bunlar hep sarhoşluğun cilveleridir. Dükkana ne için girdiğimi ben bilmiyorum muym ki size söylüyeyim. Akşamdan çok içmiştim. Kendimi kaybetmişim. Eve giderken yolu şaşırmışım. Sarhoşluk bu ya!.. Dükkanı ev zannederik yanlışlıkla oraya girip bir köşede sızmışım. Tikırtıları duyunca uyandım, bir de ne göreyim? Hiç bilmediğim bir dükkan, bu adamla karşı karşıya değil miyim?.. Şaşıtm kaldım vallahi. Nasıl da girmişim oraya bilmem ki...

— Senin evinin kapısı var mı? — Elbette var bay Reis! Kapısız ev olur mu?

— Bildiğimiz kapılardan mıdır, yoksa dükkan kepengi midir? — Bayağı kapı efendim! Evde kepengi olur mu?

— O halde, hadi dükkanı ev zannettin, diyelim. Ya, kepengi açarken bunun nasıl farkına varamadın?

Şefik yutkuna yutkuna biraz düşündükten sonra başını salladı:

— Rakının belâsı, bay hâkim. Sarhoşluk maskaralıktan da berbatır, derler, çok doğru sözdür. Sarhoşlukla ne yaptığımı farkına varamadım ki...

— Dükkanındaki eşyayı niçin paket yaptın? — Onları ben yapmadım bay reis. Ben anahtarla kapıyı açıp içeriye girdiğimi hayal meyal hatırlıyorum. Demek ki bizim evin anahtarı bu dükkana da uymuş. Dükkana girdikten sonra olup bitenlerden haberim yok. Sarhoşlukla ne yaptığımı farkında mıyım ki!.. Amma, o paketleri ben yapmamışım. Sarhoşluk Sahitler dinlendi, onlar da Şefik Hüseyin'in dükkanında yakaladıklarını ve tezgâh üzerinde pakete sarılmış eşya bulduklarını söylediler. Evrak tetkik edilince Şefik'in, evvelce de hırsızlık suçlarından iki defa hapse mahkûm edilmiş bir sabıkalı olduğu anlaşıldı. Bu defa işlediği suç da sabit görüldüğünden üç ay hapse konulmasına karar verilerek mahkemede tevkiif edilip tevkifhaneye gönderildi. Şefik mahkûmiyet kararını sükûnetle dinledi ve bir teessür eseri göstermeden mahkemeden çıktı.

Dar gelirlilere
şeker tevzii

Memur ve müteakit, dul ve yetimlere şeker tevzii hakkında dün Vilâyet emir gelmiştir.

1943 yılı birinci ayından itibaren, tevzie müstahak kimselere ve bunların beslemeğe mecbur oldukları aile efradı başına ayda 600 gram şeker verilecektir. Fakat yalnız 1943 yılının birinci ayına mahsus olmak üzere 600 gram değil, 500 gram şeker verilecektir. Vilâyet emrine 163.000 kilo şeker verilmiştir. Bunlar istihkak sahiplerinin sayısına göre kazalara dağıtılacaktır. Belediye hudutları içinde bir kilo şeker 145 kuruş üzerinden satılacak. Vilâyet hududuna giren kazalarda ise bu fiyate nakliye ücreti ilâve edilecektir.

Çorumda zelzele
hasaratı

Ankara 23 — Cumartesi günü Çorumda vuku bulan zelzele 20 saniye sürmüş, şehirde birkaç duvar yıkılmıştır. Osmancık kazasının Karçı köyünde bütün evler yıkılmıştır. Bu köyde iki kişi ölmüştür. İskilipte de 150 ev hasara uğramıştır.

Pekmez fiati

Pekmez perakende 140
kuruştan fazlaya
satılmayacak

Şeker fiatine zam yapıldıktan sonra pekmeze olan rağbetin artmış olduğunu, bunu fırsat bilen tacirlerin pekmezi toptan 200 - 220 kuruşa sattıklarını yazmıştık. Piyasada tetkikler yapan alâkadar daire memurları piyasada satılan ve piyasaya çıkarılmak üzere mahalline sipariş edilen pekmezlerin şeker fiatine zam yapıldıktan önce hazırlanmış pekmezler olduğunu tesbit etmişlerdir. Resmi bir fiat konmamakla beraber teftişlerde bir kolaylık olmak üzere pekmezlerin perakende 140 kuruştan fazlaya satılmaması kararlaştırılmıştır. Alâkadar memurlar, pekmezlerin perakende bu fiatten yukarı satıldığını görürse, bu gibiler hakkında zabıt verakası tutacaklardır.

Şehrimizde üzüm satışı da artmış, istihsal bölgesine birçok siparişler verilmiştir. Bunu nazarı itibara alan Vilâyet, üzüme 90 - 100 kuruş fiat koymuştur. Yeni pekmez ve üzüm fiatından istihsal bölgesine de malûmat verilmiştir.

HARB DURUMU

Rusların aldıkları esirlerin
miktarı 18 bine çıktıLondra radyosuna göre Stalingrad-
daki Alman kuvvetleri tehlikeli
vaziyete düşmüşler

Doğu cephesinde:

Stalingrad muntakasında bağliyan Rus taarruzu devam ediyor. Dün Moskova ve Londra'dan gelen haberlere göre, Ruslar yeniden beş bin esir almışlardır. Bu suretle alınan esirlerin miktarı 18 bine, Almanların kayıpları 34 bine çıkmıştır. Sovyet taarruzu şu suretle başlamıştır:

Ruslar Stalingradın bazı kısımlarını kaybetmekle beraber burada tutunmağa muvaffak oluncu, Almanları ısgal ettikleri yerlerden çıkarmak için şehrin şimal ve cenubunda büyük ölçüde bir taarruza karar vermişlerdir. Taarruz bir saat süren topçu ateşinden sonra başlamıştır. Rus piyadesi göğüs göğüse muharebelerden sonra ilk hatlara girmiştir. Fakat Almanlar derinliğine müdafa tertibatı alarak mayınlar döşedikleri, demir tel minaları koydukları için, burada bütün gün çarpışmak lâzım gelmiştir. Neticede Alman hatlarında iki gedik açılmıştır. Gediklerden biri 20, diğeri 30 kilometre genişliğindedir. Ruslar 60 kilometre kadar ilerlemişler ve iki mühim şehri zaptederik Stalingrada giden iki şimendifer hattını kesmişlerdir.

Londra radyosu, Stalingrad'daki Alman kuvvetlerinin şimdi dar bir koridorun sonunda, tehlikeli bir vaziyette bulunduğunu bildirerek diyor ki: «Buradaki vaziyet geçen sene Moskova önündeki duruma benziyor. O zaman Zukof kuvvetleri Alman cenahlarına hücum ile Almanları acele geri çekilmeğe mecbur etmişti. Şimdi Stalingrada da aynı vaziyet oluyor.»

Londra radyosunun askeri muharriri demiyor ki: «Stalingrad'dan mükemmel haberler gelmeğe başladı. Almanlar Volga ile Don arasındaki sahadan çekilmek zorundadırlar. Bu büyük kayıplarla olabilir ve Alman

mâneviyatına büyük darbe indirir. Hitler 17 eyülide «Stalingrad alınacaktır» demişti. Bu şehri hâlâ alamadılar, Kafkas petrollarına da ulaşamadılar. Rommel: «Kahire kapısında. Buraya çekilmek için gelmedik» demişti. Buna rağmen çok gerilere çekildiler, şimdi ümitsiz vaziyette Trablusgarbı tutmağa çalışıyorlar.

Bununla beraber önümüzde çarpışacak uzun devre vardır. Bu devrede fena haberler de gelebilir. Fakat zafer ufukta belirmiştir. Şimdiye kadar müdafaada bulunan müttefikler her tarafta taarruza geçmişlerdir.»

Moskovadan gelen haberlere göre, Stalingradın şimal batısında Almanların birçok dayanak noktaları tahribedilmiş, şehirde bir tepe, şehrin cenubunda 12 köy geri alınmıştır. Pravda gazetesi yazdığı makalede: «Stalingrada intikam saati geldi. Kızıldoru yalnız müdafaaya değil, düşmanı imhaya da muktedir olduğunu göstermektedir.» diyor.

Berlin radyosuna göre, Ruslar Rumen kıtalarının bulunduğu cepheye hücum etmişler, burada gedik açmışlardır. Almanlar Rumenlerin yardımına koşmuşlardır. Muharebe devam ediyor.

Şimali Afrika:

Sekizinci ordu hızla ilerliyerek Agedabia'yı geçmiştir. Şimdi bu şehrin cenubunda ve Agehilat yakınında Mihver kıtaları temas halindedir. Rommel'in burada bir mukavemet göstermesi muhtemeldir.

Tunusta İngiliz kuvvetleri ilerliyor. Fakat Almanlar Bizerte'te ve Tunus şehrinde yerleşerek tahkimat yapıklarından ileri hareketi yavaş olmaktadır. Bizerte'e 20 mil mesafede mühim muharebeler başlamıştır.

Harb ekonomisi

Büro, mevcut memur
kadrosu ile idare edilecek

Ankara 23 (Telefonla) — Harb ekonomisi bürosunun geniş bir memur kadrosuna sahip olması keyfiyetinin, bugünkü şartlar altında çok müşkül olduğu görüldüğünden büronun mevcut memur kadrosu ile idaresi muvafık bulunmuştur. Büro, bilhassa fiat kontrolü ve takdiri işlemleri meşgul olacaktır.

Halen belediyeler tarafından yapılan kontrolün arzu edilir şekilde yapılmadığı görülmüş ve fiat işinin tekrar merkezileştirilmesi icabettiği kanaatine varılmıştır.

Cephelerdeki
duruma göre
harbin yeni
safhası

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

sınırlarında ise müttefik kuvvetlerin gitgide büyüyen dayanılmaz olacağını göz önünde tutmak lazımdır.

Mihver radyo ve gazeteleri, bu harbin Afrikada bitmiyeceğini, Afrikadaki yenme veya yenilmenin Avrupa harbi üzerinde hiç bir tesiri olmadığını söyleyip yazıyorlardı. Afrikada, ne pahasına olursa olsun, tutunmak için harcanan son gayretler gösteriyor ki Afrikanın kaybı, Mihver için okadar ehemmiyetsiz değildir. Bugünkü durumda dikkate değer nokta budur.

Afrika hareketi başladıktan sonra, Sovyetler de cenup cephesinde şiddetli bir taarruza geçtiler. Bu da, önceden hazırlanmış birlik bir plânın tatbikine benziyor. Moskova haberlerine göre Sovyetler, cepheyi iki yerden yarmışlar, hayli ilerlemişler, bir iki şehir bile almışlar. Alman tebliğleri ise bu hücumları daha ehemmiyetsiz gösteriyor.

Almanların, belki bir kısım kuvvetlerini Afrikaya çekmiş olmalarından istifade edilerek yapılan bu taarruz, Şark cephesindeki durumu değiştirecek ciddi neticeler vermiyebilir. Bunda da dikkate değer nokta, iddia edildiği gibi Sovyetlerin her türlü taarruz kudretini kaybetmemiş olmalarıdır.

Bütün bu cephe durumlarına bakarak umumî mahiyette bir hüküm çıkarmak gerekirse, denilebilir ki harb yeni bir safhaya girmiştir. Almanya, taarruzdan

BILLÛRŞİŞE

AŞK VE MACERA ROMANI

Tefrika No. 134

Yazan: (Vâ - Nû)

— Boğuluyordum be... Ölüyor-
ğum be...

Rıza kasıklarını tuta tuta, kıvrana kıvrana gülüyordu. Sonra ciddi-
leşti.

Polis:
— Burası neresi?... Siz kimsi-
niz... Benî niçin buraya getirdiniz...
Maksadınız ne?...
Ve sonra kendini bu kadar ip-
ten kazıkta kurtulmuş, külhanbey kı-
lıklı adamlarla penceresiz bir odada
gevriği görünce, acınacak bir hal
aldı:

— Allahınızı severseniz kıymayın
bana... Ben de çoluk çocuk baba-
sım...

Rıza:
— Sen pana kıyaçaktın amma
ben sana kıymayacağımı! - dedi.

— Buyurun beyim tabancanızı...
Amma kusura bakmayın, içinde kur-
sunları yoktur...

Odadakiler yavaş yavaş kendile-
rine gelir gibi olmuşlardı. Vaziyeti
kavradılar.

Emin:
— Yukarıda başka polis yok
muydu?... Bari onları da toplayıp
getirseydin...

— Bütün evi aradım amma, bu
babayığıttan başka kimseyi bula-
madım... Karyoların altını bile
aradım...

Fethi kışkırları çatarak celâdetle
mekkufa çıktı:

— Söyle bakayım... Bir sen miy-
din yukarıda?...
— Bir bendim...

— Arayın şu üstünü...

yaptım... Nesi varsa cebime indi...
Alın şu kelepçeleri lazım olur... Bak
arkadaş bizi düşünerek bunları
buraya kadar getirmiş...

Polis, üstünü başını derliyor, top-
luyordu. Ötekiler yerlerine oturmuş-
lar, âdeti bir mahkeme âzası gibi
poz almışlardı.

Söze ilk başlayan Melâhat oldu.
Bu yeni macera onu canlandırmıştı.
Hâkimane:

— Evin etrafında kordon var
mı?... diye sordu. — Bize ma-
dik oynayım deme... Bak, elimiz-
desin... Adın ne senin?

— Rıza...
— Vay... Adışmışız be... Deme-
dim mi ben sana aramızda teklif
yok diye... Tevekkeli değil ha se-
nin cebin, be benim cebim...

Fethi reis sordu:
— Evin etrafında kordon var mı
diyorlar sana, işitmiyor musun? Kaç
kişile?...
— Bu evi mi soruyorsunuz, dok-
tor Kemal Mehmet beyni evini
mi?... Sorun, sorun, ne sorarsanız
cevap vereceğim vallahi... Tek ca-
cuma kıymayın...

duk... Alişan bey, havalar soğuma-
ğa başladı diye kendine salep ısmar-
lamıştı. Derken efendim, telâş için-
de bir kadın geldi... Aldık içeri-
ye...

— Canım kes o tıraşları... Saray-
lı hanım değil mi?

— Evet...
— Peki kısaca söyle: Ne dedi?

— Efendim, damadı Emin bey,
onu evinden kovmuş... O da kız-
mı, bütün kırlı gamazları meydana
döktü: Emin bey Hacı Mehmet'in
kaatili imiş... Bir çetenin başı imiş...

«Fethi reis dahil şu anda hepsi meş-
veret kurmuşlar, şayet baskın verir-
seniz aradığınız başka adamları da
yakalarsınız. Gizli kalmış ne cina-
yetlerin ip uçları meydana çıkar!»
dedi... Alişan bey de emir verdi...

Zaten Fethi reise hıncı vardı; Köp-
rûde denize düşürdüler diye onu
hani... Dün gece de doktor Kemal
Mehmet'in bahçesine girmişler... Sa-
raylı hanım, bunlardır diye haber
verdi... Bir taşla birkaç kuş birden
vurulmuş diyerekten hep beraber
geldik... Evi bastık... Kimseyi bula-
madık amma, bir yerde gizlenmiş-

AKŞAMDAN AKŞAMA

Maarif Vekilliğinin neşrettiği «Dünya edebiyatından tercümeler» serisi

Eski nazırlardan birinin şöyle dediği meşhurdur:

— Mektepler olmasaydı Maarifi ne iyi idare edecektim!

Mesel haline gelen bu her halde ârifane gafın altındaki mâna, Maariften kastın mektepler olduğudur. Cidden, evvelki devirde — Nihai gaye olarak — bu böyleymiş. Şimdi iş daha şumullendi: Yalnız mekteplerin de idaresi kâfi değil. Üstelik başka birçok şeyler yapmak lâzım geliyor. Bunların başında da kımad değer bir Türkçe kitap serisinin neşri vardır.

Geçenlerde tarihe ait yeni ders kitaplarımızdan — «Millî şuurla beynelmîl telâkiki telif edildiler» diye — bahsetmiştik. Fakat Maarifin yayın davası sade okul kitapları değildir. Mektep içinde olduğu kadar dışında da seviyeyi yükseltecek ciddi bir kütüphanenin hazırlanması lâzımdır. Bilhassa ki, şimdiki ki nesil, Arap harfleri telif ve tercümelerinden istifade edemiyor. Hoş, Arap harflerini kolaylıkla okuyanların ve Osmanlıca'yı mükemmel anlayanların da bunlardan istifadesi ancak mahdut sahalardadır; o da başka.

Hulâsa, Cumhuriyet rejiminin mükemmel mektep binalarıyla, beynelmîl şöhreti haiz üniversite profesörleriyle bir yetiştirme cihazı meydana getirmesi elvermiyordu; bunlara müvazi olarak, bir de «okuyacak şey» lâzımdı. Bizat kendi de tanınmış bir kalem sahibi olan Hasan - Âli Yücel, bu eksikliği tamamlamak için müvazi lâfza değil, fiiliyatla açtı. Bu da, bina kadar, program kadar, profesör kadar lüzumludur.

Şu anda karamda Maarifin bastıracağı eserler, cilt cilt, dağ gibi duruyor:

Yunan klâsiklerinden, Alman klâsiklerinden, İngiliz, Fransız, İskandinav, hattâ şark klâsiklerinden — tercüme sadakatları kontrol edilmiş, resmî hüviyet iktisabetmiş — nimuneler.

Yunan klâsiklerinden, meselâ Efâtun; Almanlardan Göthe; İngilizlerden meselâ Shakespeare, Fransızlardan Rostand; şarklılardan Mevlâna Celâleddini Rumi.

Misal olarak yalnız bir tek eser üzerinde duracağım. Edmond Rostand'ın CYRANO DE BERGERAC'ını İstanbul üniversitesi Edebiyat fakültesi doçentlerinden Sabri Esat Siyavuşgil manzum olarak tercüme etmiştir. Emegini derecesini göstermek üzere, meşhur balad'ın bir kısmını aşağıya alıyorum:

Şapkamı bir yana atarım şöyle;
Sonra çıkarırım beni kıskıvrak
Saran şu mantorum. Alırım ele
Bizim zülfikarı, kını atarak.
Gazal gibi çevik, ay gibi parlak!
Sana ben şimdiden söyleyim peşin:
Artık ne mazeret, ne bir kaçamak
Baladın sonunda bitiktir işin!

Bundaki muvaffakiyete dair not vermediği Fransız ve Türk edebiyatının inceliklerini bilenlere bırakıyorum.

Kürk eser... Yüz eser... İki yüz eser... Türk kütüphanesi mükemmel tercüme ve telif edilmiş birkaç bin eserle dahi tamamlanmış olacak değildir elbette... Fakat ismet İnönü şöyle diyor:

«Eski Yunanlılardanberi milletlerin sanat ve fikir hayatında meydana getirdikleri şaheserleri dilimize çevirmek, Türk milletinin kültüründe yer tutmak ve hizmet etmek istiyemlere en kıymetli vasıtayı hazırlamaktır. Edebiyatımızda, sanatımızda ve fikirlerimizde istediğimiz yüksekliği bol yardımcı vasıtalar içinde yetişmiş olanlardan beklemek tabii yoldur. Bu sebeplerle tercüme kulliyatının kültürümüze büyük hizmet-

ŞEHİR HABERLERİ

Et nakliye ücretine zam

Teklif Umumî meclis muhtelit encümenine havale edildi

Umumî meclis dün birinci reis vekili B. Faruk Derelinin reisiği altında toplanmıştır. Makamdan müstacel olarak gelen bazı evrak alâkalı encümenlere ve riyaset diyanına havale edildikten sonra Kartal Azası B. Şerafeddin Özer'in bir takririni okunmuştur. B. Şerafeddin, Bostancı köprüsünden başlayarak, Pendik dahil olduğu halde, Kartal kazasının İstanbul Belediyesi hududu içine alınmasını istiyordu. B. Şerafeddin, söz alarak takririni izah ile demiştir ki:

«Şehir trenleri Pendik'e kadar gidiyor, şehir vapurları kazamız iskelelerine uğruyorlar; şehir telefonundan, itfaiye ve sıhhi imdat vasıtalarından istifade ediyoruz. Kazamız, şehrin mütemmimidir. Kartalın şehir hududu içine alınması hakkında meclisçe karar verilmesini rica ederim.»

Belediye reis muavini B. Rifat Yenil, bu teklifin malî akisleri olduğunu ve tetkik edildikten sonra cevap verileceğini söylemiştir. Bundan sonra takrir, Belediye Reislik makamına havale edilmiştir.

Bundan sonra makamdan gelen bazı müstacel evrak okunmuştur. Bu arada Belediye bühtesine konan tahsisatın, gıda ve sair fiatların artması üzerine kifayet etmediğinden ve Belediyenin diğer fiatlarına evvelce zam yapıldığından, bütçe darlığını koruyabilmek için et nakliye ücret tarifesi zam yapılması teklif ediliyordu. Bu teklife göre, tarifedeki muhtelif rüsumlara zam yapılmaktadır. Bu arada koyun başına alınan otuz kuruşun elli kuruşa çıkarılması teklif ediliyordu. Bu teklif Muhtelit encümenine havale edilmiştir.

Encümenlerden çıkan bazı evrak daha kabul edilmiştir. Bunların arasında üçüncü bir Belediye reis muavinliği ihdasına dair Bütçe encümeninin mazbatasına da vardır. Meclis, bugün ikinciteğrin içtimalarının sonunu yapacaktır.

Muhtelit encümen zammı kabul etti

Dün meclis içtimandan sonra Umumî meclisin Bütçe, Mülkiye ve İktisat encümenlerinden mürekkep Muhtelit encümen, Bütçe encümeni reisi B. Halil Hilmi Uygunerin reisiğinde toplanmıştır. Bu toplantıda makam tarafından teklif edilen hâl ve et nakliye tarifelerinde yapılacak zamlar kabul edilmiştir. Bugünkü meclis içtimainda müzakere edilecektir.

Mekteplere odun

Mahrukat ofisine tebligat yapıldı

İlk mekteplerin odun ihtiyacı, Mahrukat ofisinden verilecektir. Ofis mektepler için mürettep olan odunu henüz tamamille veremediğinden, birçok mekteplerde soba yakılamamaktadır. Bu yüzden soğuk günlerde çocuklar üşümektedirler.

Mekteplere ayrılan odunun bir an evvel verilmesi için Mahrukat ofisine tebligat yapılmıştır.

«Eski Yunanlılardanberi milletlerin sanat ve fikir hayatında meydana getirdikleri şaheserleri dilimize çevirmek, Türk milletinin kültüründe yer tutmak ve hizmet etmek istiyemlere en kıymetli vasıtayı hazırlamaktır. Edebiyatımızda, sanatımızda ve fikirlerimizde istediğimiz yüksekliği bol yardımcı vasıtalar içinde yetişmiş olanlardan beklemek tabii yoldur. Bu sebeplerle tercüme kulliyatının kültürümüze büyük hizmet-

ler yapacağına inaniyorum...»

İşte, Maarifimiz, Hasan - Âli Yücel'in Vekilliği zamanında bu direktifi yerine getiriyor.

(VA - Nâ)

Yiyecek fiatları

Piyasa isteksizdir, fiatlar düşmeğe mütemayildir

Hafta başında yiyecek fiatlarında esaslı değişiklik olmamıştır. Fiatların ucuza lamıyarak vaziyetini muhafaza çalısmasının tüccar tarafından yapılan zoraki gayretten doğduğunu yazmıştık. Elinde mal bulunduranların fiatları daha fazla aynı noktada bulunduramayacakları anlaşılmaktadır.

Dün yeni yıl piringler toptan 140 - 150 kuruş arasında satılmıştır. Horoz fasulyeleri 55-65, nohutlar 55 - 60, mercimek 90 - 95 kuruş satılmak istenmiştir. Piyasa isteksizdir. Mallara talip yok denemek kadar azdır.

Trabzon yağlarına toptan 300 - 330, Diyarbakır yağlarına 310 - 325, Sivereklere 440 - 455 kuruş fiat istenmektedir.

Zeytinyağı toptan 185 kuruşadır. Patates fiati 35 - 44, bakla 40 - 42 kuruştur.

Harb ekonomisi dairesi

Haber aldığımız göre, Ticaret Vekâleti tarafından hazırlanan Harb ekonomisi dairesi kanun projesi son şeklini almak üzere dir. Bu hususta İstanbuldaki Ticaret Vekâleti dairesinde de lâzım gelen malûmat alınmıştır. Ankara'ya davet edilen Mintaka Ticaret müdürü, İstanbul ticari durumunu izah etmiş, Ticaret Vekâletinden bu hususta icabeden direktifi almıştır.

Ekonomi dairesi teşekkül ettikten sonra İstanbulda şimdiye kadar cereyan eden ticari muameleat, piyasa ve fiat durumu hakkında Ticaret odası ve Mintaka Ticaret müdürlüğü tarafından yapılan tetkikler peyderpey Ticaret Vekâletine gönderilecektir. Harb ekonomisi dairesi, İstanbuldaki ticat duruma ehemmiyet vereceğinden, şimdiden buna dair hazırlıklara başlanmıştır.

Ticaret müdürlüğü kadrosu genişletiliyor

Mülge lase müdürlüğünün kontrol ve tetkik vazifesinin Belediye İktisat işleri müdürlüğüne devredildiği makûmdur. Ticaret Vekâleti, piyasa ile kendi bakımından alâkadar olması ve hareketlerden haberdar edilebilmesi için Mintaka Ticaret müdürlüğüne piyasa ile igtigal vazifesini vermiştir. Diğer taraftan, gümrüklerde bekliyen malların vaktinde piyasaya çekilmesi işi ile de Mintaka Ticaret müdürlüğü meşgul olmaktadır. Ticaret müdürlüğünün mevcut kadrosu bu münzam vazifeleri yapacak durumda olmadığınan, kadronun tevsiine karar verilmiştir. Ticaret Vekâleti, yeni memurlar tayin etmek suretiler İstanbul Mintaka Ticaret müdürlüğünün vazife ve salâhiyetini genişleterek piyasa ve gümrüklerin daha esaslı bir tarzda kontrolünü mümkün kılmış olacaktır. Yeni memurlar, gümrük ve piyasa işlerinde çalıştırılacaktır.

Üsküdar Halkevinde konferans

Üniversite rektörü B. Cemil Bilsel pazar günü Üsküdar Halkevinde bir konferans verecektir.

MEVLUD

Sevgili babamız Bolu Mebusu Dr. Emin Cemal Suda'nın

ölümünün ikinci senel devriyesine teşadül eden 25 İnciteğrin 042 yarınki çarşamba günü öğle namazı müteakip Teşvikiye caminde okunacak olan mevlûdî gerife arzu eden akraba ve dostlarımızın tegriflerini rica ederiz.

Kızları: Atifet ve Neadet Suda

Gümrüklerdeki mallar

Kolay çekilmesi için tedbir alınıyor

Gümrüklerdeki malların bekletilmeden çekilmesi için Ticaret Vekâleti tarafından gehrimizdeki alâkadar dairelere yeni direktif verilmiştir. Malını yerleştirmek üzere ambar bulamayanlara ve banka ile muamelesi olanlara kolaylık gösterilecektir. Tavzif edilen memurlar, her gün gümrüklere giren ve gümrüklerden çıkan mallarla meşgul edilmektedir.

Gümrüklerde tüccar malı ile birlikte resmî dairelere ait mallar da vardır. Bunların da vaktinde çekilmesi ve nakliyatın süratle yapılması için icabeden yeni kararlar alınmıştır. Gümrük ve İnhisarlar Vekâletinden başka Münakalat Vekâleti de antrepo ve depolara yığılan ithalat eşyası ile alâkadar olmaktadır. Gümrüklerle beraber Limanlar umum müdürlüğü de antrepolara gelen mallardan Mintaka Ticaret müdürlüğünü haberdar etmektedir. Tüccar tarafından çekilemeyen malların Umumî mağazalar tarafından çekilmesi kararlaştırıldığından, bu gibi ithalat eşyasının tesbitine çalışılmaktadır.

KÜÇÜK HABERLER

★ Ticaret Vekâletinin daveti üzerine bir hafta evvel Ankara'ya gitmiş olan İstanbul Mintaka Ticaret müdürü B. Baha şehrimize dönmüştür.

★ Kasımpaşada Camadan sokağında oturan Avrâmın kızı Viktoriya, dün apartmanın balkonundan sokağa bakarken düşmüş, başından ağır yaralanmıştır. Viktoriya Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

★ Ahmet adında bir hamal dün sırtında ağır bir yük ile Sirkeci caddesinden geçerken ayağı kayıp düşmüş, sol kalça kemiği parçalanmıştır. Ahmet, Cerrahpaşa hastanesinde tedavi altına alınmıştır.

★ Fenerde oturan Tahsin adında yirmi beş yaşlarında biri, evvelki sabah Küçükpazarda Şeyh Davut sokağında ölü olarak bulunmuştur. Adliye doktoru cesedi muayene etmiş ve Tahsinin neden öldüğünün anlaşılması için ceset morga gönderilmiştir.

★ Feriköyünde boş bir arsada dün sabah yeni doğmuş bir kız çocuğu cesedi bulunmuştur. Adliye doktoru cesedi morga göndermiş, çocuğun neden öldüğü ve arsaya kim tarafından bırakıldığı anlaşılacak üzere müddeumumilik tahkikata başlanmıştır.

ÖLÜM

Merkez bankası memurlarından Bülent Tarkonun babası Hatay Meclis umumî âzalarından Süleyman Rüstün kardeş eski Çeşmelibereket mebusu hâlen Franko Türk şirketi mümessil Galatasaray 314 mezunlarından Sezal Tarko vefat etmiştir. Cenazesi bugünkü salı günü öğle namazını müteakip Bayezit caminden kaldırılarak Merkez Efendi hatiresindeki alle makberesine defnedilecektir. Pek halûk ve hayırpervur bulundugu her muhitte kendini sevdirmiş olan mumallayhe Cenabıhaktan rahmet ve mağferet ve dostlarına, ailesi efradına sabırlar dileriz.

TEŞEKKÜR

Pek mukaddes annemizin ebediyete kavuşmasından duyduğumuz derin acıya gerek bizzat ve gerek mektup veya telgrafila igtirâk eden akraba ve dostlarımıza ayrı ayrı teşekkürle nihayetsiz elemimiz mâni olduğundan bu hususta gazetenizin tavassutunu rica ederiz.

Kızları: Nazlı ve Azize, Oğlar: Reşit Ayda, Damatları: Haydar Gasprali ve Celâl Kıpçak

YEDİKULE ZİNDANLARINDA

Tefrika No. 56

Yazan: İskender F. SERTELLİ

Hüseyin düşündüklerini yapabileceğinden emlin görünüyordu. Çünkü kendisine yarıdaklık edenlerin sayısını — eskiden iki üç kişi iken — şimdi sekiz on bulmuştu.

Eski dam ağası Hüseyinin yarıdaklıkları sekiz on kişiyi bulunca, beşinci koğuşun havası birdenbire değişivermişti.

Artık, doğruluğu, meritliği sevilmiş olan Tosun Hasanın sözleri eskisi gibi dinlenmiyordu. Hüseyinin kurduğu fesat ocağı kaynamağa başlamıştı.

Zindan bekçisi Kara Mehmet bu koğuşun durumunu yakından görüyor ve arasıra, Antonyosun odasına gitkiçe Piy Ahmed'e de burada olup bitenleri anlatıyordu.

Ahmet: — Beşinci koğuşu ben muma çevirmiştim. Beni neden oradan buraya attınız?

Diordu, Gümler geçtikçe beşinci koğuşta kaynamalar da artıyordu.

Tosunun başını gövdesinden ayıranlar

Bir sabah zindan bekçileri beşinci koğuşta bir gürültü duyular, koğuşta, Mahkûmlardan bazıları korkak bir sesle: — Adam öldürmüşler.. İçimizden birini öldürmüşler.

Diye bağırıyorlardı. Koğuşun büyük demir kapısı açıldı, Nöbetçiler ve bekçiler içeriye girince, bir köşede başı gövdesinden ayrılmış bir ceset gördüler.. Birdenbire karanlıkta tanıyamadılar Fakat mahkûmlardan biri:

— Tosun Hasanı nasıl tanıyorsunuz be?

Diye bağırınca nöbetçiler şaşırıldılar.

— Vay canına. Onu öldürmek için kimin bacağı kullandılar acaba? Bu, ölecek bir adam mıydı? Hanginiz yaptınız bu işi?

Herkes susuyordu. Tosunu öldürenler belli değildi. Mahkûmlar arasında onu gerçekten sevenler ve ölümüne ağlayanlar da vardı. Bu sırada Yedikule muhafızı da yetişmişti. Yerdeki ölüyü görünce

— Adam öldürmüşler.. İçimizden birini öldürmüşler.

Diye bağırıyorlardı. Koğuşun büyük demir kapısı açıldı, Nöbetçiler ve bekçiler içeriye girince, bir köşede başı gövdesinden ayrılmış bir ceset gördüler.. Birdenbire karanlıkta tanıyamadılar Fakat mahkûmlardan biri:

— Tosun Hasanı nasıl tanıyorsunuz be?

Diye bağırınca nöbetçiler şaşırıldılar.

— Vay canına. Onu öldürmek için kimin bacağı kullandılar acaba? Bu, ölecek bir adam mıydı? Hanginiz yaptınız bu işi?

Herkes susuyordu. Tosunu öldürenler belli değildi. Mahkûmlar arasında onu gerçekten sevenler ve ölümüne ağlayanlar da vardı. Bu sırada Yedikule muhafızı da yetişmişti. Yerdeki ölüyü görünce

— Adam öldürmüşler.. İçimizden birini öldürmüşler.

Diye bağırıyorlardı. Koğuşun büyük demir kapısı açıldı, Nöbetçiler ve bekçiler içeriye girince, bir köşede başı gövdesinden ayrılmış bir ceset gördüler.. Birdenbire karanlıkta tanıyamadılar Fakat mahkûmlardan biri:

— Tosun Hasanı nasıl tanıyorsunuz be?

Diye bağırınca nöbetçiler şaşırıldılar.

— Vay canına. Onu öldürmek için kimin bacağı kullandılar acaba? Bu, ölecek bir adam mıydı? Hanginiz yaptınız bu işi?

Herkes susuyordu. Tosunu öldürenler belli değildi. Mahkûmlar arasında onu gerçekten sevenler ve ölümüne ağlayanlar da vardı. Bu sırada Yedikule muhafızı da yetişmişti. Yerdeki ölüyü görünce

— Adam öldürmüşler.. İçimizden birini öldürmüşler.

Diye bağırıyorlardı. Koğuşun büyük demir kapısı açıldı, Nöbetçiler ve bekçiler içeriye girince, bir köşede başı gövdesinden ayrılmış bir ceset gördüler.. Birdenbire karanlıkta tanıyamadılar Fakat mahkûmlardan biri:

— Tosun Hasanı nasıl tanıyorsunuz be?

Diye bağırınca nöbetçiler şaşırıldılar.

— Vay canına. Onu öldürmek için kimin bacağı kullandılar acaba? Bu, ölecek bir adam mıydı? Hanginiz yaptınız bu işi?

Herkes susuyordu. Tosunu öldürenler belli değildi. Mahkûmlar arasında onu gerçekten sevenler ve ölümüne ağlayanlar da vardı. Bu sırada Yedikule muhafızı da yetişmişti. Yerdeki ölüyü görünce

— Adam öldürmüşler.. İçimizden birini öldürmüşler.

Diye bağırıyorlardı. Koğuşun büyük demir kapısı açıldı, Nöbetçiler ve bekçiler içeriye girince, bir köşede başı gövdesinden ayrılmış bir ceset gördüler.. Birdenbire karanlıkta tanıyamadılar Fakat mahkûmlardan biri:

— Tosun Hasanı nasıl tanıyorsunuz be?

Diye bağırınca nöbetçiler şaşırıldılar.

— Vay canına. Onu öldürmek için kimin bacağı kullandılar acaba? Bu, ölecek bir adam mıydı? Hanginiz yaptınız bu işi?

Herkes susuyordu. Tosunu öldürenler belli değildi. Mahkûmlar arasında onu gerçekten sevenler ve ölümüne ağlayanlar da vardı. Bu sırada Yedikule muhafızı da yetişmişti. Yerdeki ölüyü görünce

— Adam öldürmüşler.. İçimizden birini öldürmüşler.

Diye bağırıyorlardı. Koğuşun büyük demir kapısı açıldı, Nöbetçiler ve bekçiler içeriye girince, bir köşede başı gövdesinden ayrılmış bir ceset gördüler.. Birdenbire karanlıkta tanıyamadılar Fakat mahkûmlardan biri:

— Tosun Hasanı nasıl tanıyorsunuz be?

Diye bağırınca nöbetçiler şaşırıldılar.

— Vay canına. Onu öldürmek için kimin bacağı kullandılar acaba? Bu, ölecek bir adam mıydı? Hanginiz yaptınız bu işi?

Herkes susuyordu. Tosunu öldürenler belli değildi. Mahkûmlar arasında onu gerçekten sevenler ve ölümüne ağlayanlar da vardı. Bu sırada Yedikule muhafızı da yetişmişti. Yerdeki ölüyü görünce

muhafızın gözleri döndü.

— Bu ne rezalet?... Bu ne vahşet?... Bu işi kim yaptı işe çıksın meydanha Yoksa hepinizi sopadan geçireceğim.

Hâdisle ilgili olmalarıyla ağlasarak ilâve ettir:

— Biz böyle bir mert erkeğe nasıl kıyabiliriz dediler ve Hüseyine bakarak ilâve ettir:

— Koğuşta Tosunun düşmanları da dostları da bellidir.

Tosunun başı gövdesinden bir adım ileride duruyordu.

Zindan muhafızı:

— Bu işi görenler vardır elbette, dedi. Tosun bir küçükük kuş olsaydı, boğazlanırken yine görürdün. Kos kocaman bir adamın başını kesenleri gören varsa meydana çıksın.. Korkmasın..

Genç Mahmut dayanamadı, ortaya atıldı:

— Bu işi eski dam ağası Hüseyin hazırladı. Gece sabaha karşı hepinizi uyuyorduk. Birdenbire sekiz kişi — Hüseyin başta olarak — kalktılar ve Tosunun ağzına lif tıkadılar. Ondan sonra Hüseyin bıçağını koynundan çıkardı, üç arkadaş Tosunun kolalarını tuttular.. Debreğesine meydan vermeden başını kestiler.

— Sen bunu gözümle gördün mü?

— Evet.. Gözümle gördüm.

— Neden derhal haber vermedin?

— Kime haber verebilirdim? Herkes uyuyordu. O zaman benim üzerine de çullanacaklar ve beni de boğacaklardı. Kıpırdayamadım.

Genç Mahmudun sonra bir kag mahkûm daha bu işi sezdiklerini ve korkudan ses çıkaramadıklarını söyledi.

Eski dam ağası Hüseyini yakaladılar.. Kollarını arkasına bağlayarak koğuştan çıkardılar. Bundan sonra Hüseyine yardım eden sekiz mahkûmu da birer birer tutup koğuştan çıkardılar ve bir küçük mahzende hapsedtiler.

Hüseyin koğuştan çıkarılırken, zindan muhafızını boş yere fazla uğraştırmadı.

— Onu ben geberttim. Cezama razıyım.

Dedi, suçunu itiraf etti.

(Arkası var)

Kanlı bir tarih canlanıyor... Büyük bir sanat şahlanıyor...
BU PERŞEMBE AKŞAMI

LÂLE SİNEMASINDA

Amerikanın 4 büyük Yıldızı
CLAUDETTE COLBERT — ELİSSA LANDI
CHARLES LAUGHTON — FREDERİCH MARCH'ın

yarattığı: Türkçe

KANLI SALTANAT

Asırların eşini yaratamıyacağı en muazzam âbide, bütün başları döndüren sonsuz bir iştihamdır.

DIKKAT: İlk akşam için numaralı yerlerinizi şimdiden kapatmayınız. Telefon: 43595.

SES ZARAH LEANDER

Essiz sesle bu haftanın en büyük muvaffakiyetini kazanıyor.

SÜRTÜK

Türk Filmlerinin en güzeli
ELHAMRA'da

Çenberlitaş'da

Yarınki Çarşamba matinelere den itibaren: Senenin iki fevkalâde filmi:

1 - Şahane Dans (MARİKA RÖKK)

Göz kamaştırıcı dekorlar arasında canlandırılan büyük müzikal film.

2 - BIRAKIN YAŞAYALIM

HENRI FONDA — MAUREN O SULLIVAN
Adaletle karşı aşkın mücadelesi.

ŞEHİR TİYATROLARI

Bu akşam Saat 20.30 da
Dram kısmında

KOLLEGE KRAMPTON
Yazan:

Gerhart Hauptman
Türkçesi: Seniha Bedri Göknil

Amcabeye göre...

Hasan Vitamin Kremleri

Vücut için vitaminin ne kadar lazım olduğunu herkes bilir. Cilt için de vitamin aynı hayattır. Son zamanlarda Avrupa ve Amerikanın ıtriyat ve güzellik enstitüleri vitaminli kremi istimal etmeye başlamışlar ve güzel neticeler elde etmişlerdir. Ciltlerini beslemek ve gayri tabiiyetlerini ve enfeksiyonlarını gidermek yolundaki gayelerinin tahakkuku üzerine bilhassa kadınlar arasında müthiş bir heyecan tevhit eden bu kremler bütün müstahzaratı Alemşumul bir mahiyet alan eczacı Hasan'ın enerjik mesaisile istihzar edilebilmiş ve Hasan Vitamin kremleri namile piyasaya çıkarılmıştır. Yüzdeki siyillerle ergenlik ve buruşuklukları izale eden, ihtiyarları gençleştiren, gençleri güzelleştiren bu kremleri derhal ve bîlâ tereddüt istimal ediniz. Hasan Deposu ve şubelerinde tûp 25, büyük 40, küçük vazo 80, büyük 150 kuruştur.

Günlük Borsa

İstanbul borsasının 23/11/942 fiyatları
Londra üzerine 1 sterlin 5,24
Nevvork üzerine 100 dolar 131,80
Cenevre üzerine 100 frank 30,325
Madrid üzerine 100 pezeta 12,9375
Stokholm üzerine 100 krun 31,135

Eşham ve Tahvilât
% 7 941 Demiryolu 1 19,—
% 7 Birinci tertip Millî 19,—
Millî Müdafaa 19,—
İkramiyeli % 5 Birinci tertip 19,—
Müdafaa istikrazı 19,—

Ord. Prof. Fahreddin Kerim'in konferansı

Eminönü Halkevi Dil - Edebiyat şubasının tertibettiği serbes konferanslardan dördüncüsünü, Ord. Prof. Dr. Fahreddin Kerim Gökay, 26/11/1942 perşembe günü saat 18 de, «Sosyal Amillerin sınır cümlesine tesiri» mevzuunda verecektir. Konferansa giriş serbesttir.

Aydın'asliye hukuk mahkemesinden: 942/293

Aydın'ın İmam köyünden terzi oğlu Süleyman terzi tarafından müddealehy Aydın'ın Terziler mahallesinden Eğribayın hoca kızı Kübra aleyhine açılan boşanma davasının yapılmakta olan muhakemesinde: Müddealehy Kübranın ikametgâh mahalli belli olmadığından keyfiyetin ilânen tebliğine karar verilerek muhakeme 2/12/942 çarşamba günü saat 9 a bırakılmakla müddealehyin mezkûr gün ve saatte Aydın'asliye hukuk mahkemesine gelmesi veya bir vekil ile kendisini temsil ettirmesi davetile makama kalmak üzere ilânen tebliğ olunur.

SATILIK

Zeiss Mikroskobu

Sirkeciye Merkez eczanesi sahibi bay Ali Rizaya müracaat

Gaip Cep defteri

Çorap ıplığı almağa mahsus kooperatiften verilmiş olan kuponlu defteri kaybettim, Yenisini alacağım dan eskisinin hükmü yoktur.

Harun Yılmaz

Aksaray Kemalpaşa caddesi Valide camisi karşısında 20 No. Lâlepalas birinci kat

Memur alınacak Hariciye vekâletinden

Hariciye Vekâletine, talimatnamesine tevfi kanun müsabaka ile 11 incl dereceden memur alınacaktır.

Müsabaka imtihanı 14 ikincikanun 1942 pazartesi günü saat 9,30 da Hariciye Vekâletinde yapılacaktır.

Müsabakaya iştirak için taliplerin memurun kanunun 4 üncü maddesindeki diğer başka aşağıda yazılı evsafı da haiz olmaları lazımdır.

Hukuk, milliyetinin siyasi ve idari şubelerinden ve fakülte derecesindeki yüksek ticaret mektepleri veya hariciye mesleği ile alakası bulunan mümasıl ecebî yüksek mekteplerinin birinden mezun olmak ve yaşı otuzu geçmemiş bulunmak.

Askerliğini yapmamış olup da her hangi bir suretle muvakkaten tecil edilmiş olanlar imtihana girebilirler. Ancak muvaffak oldukları takdirde askerliklerini yapıp dönünceye kadar namzet olarak kahrılar.

Müsabaka imtihanı şöyledir:

1 — Türkçe ve Fransızcadan tahrir ve terceme (eleme)
2 — Hukuku medeniyeye, hukuku düvel; hukuku hususiyel düvel, iktisat, meliye ve tarhi siyasi (1715 den zamanımıza kadar) (tahriri ve şifahi)
3 — Üssü mizanı doldurmak şartile (alınacak adede göre) en fazla numara alanlar müsabakayı kazanmış olacaklardır. (Müsavat halinde Fransızcadan başka bir ecebî dilne vukuf sebebi rüchandır.)

Taliplerin mektep şahadetnameleri, askerlik vesikaları, iyi durum ve sağlık kağıtları ile hüviyet cüzdanları veya tasdikli suretlerinin bir istida ile 4 Birincikanun 942 akşamına kadar Vekâlet sicil ve memurin dairesi umum müdürlüğüne tevdi ctmeleri lazımdır. (Bu tarihten sonraki müracaatları kabul olunmaz.)

Dikkat: Tarhi siyasi gelecek seneki imtihanında 1648 den zamanımıza kadar olan devreyi ihtiva edecektir. (1669)

Müzayede tehiri

Emlâk ve Eytam Bankasından:

30/11/942 pazartesi günü saat 14 de satışı mukarrer Tevkiyedeki iki parça arsa satışıınışı ahere kadar tehri edildiği ilân olunur. (1668)

Yüksek Deniz Ticareti Mektebi müdürlüğünden

Cinsi	Çoğu	Azı	Muhammen tutarı M.	İhale günü
			bedel	
	L. K.	azı çoğu teminat	saati	
	L. K.	L. K.	L. K.	
Meteoroloji kitabı	45 00	1800 00	1125	
forma tabiyesi	40 20 forma	03	723 00	600 222 11/12/942
Sekil ve cetvel	s.m.2			cuma günü
Kilçe	24100-2000			saat 15 00
Cildiye	500- adet	85	425 00	425
Genel kimya kitabı	45 00	1125 00	875	
forma tabiyesi	25 15 forma			11/12/942
Sekil cetvel ve	s.m.2	03	90 00	75 123cuma günü
Kilçe	3000-2500			saat 16 00
Cildiye	500 adet	85	425 00	425

1 — Mektebimiz tedrisatı için 500 adet meteoroloji ve 500 adet genel kimya kitaplarının bastırılması açık eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme yu-kardaki gün ve saatlerde mektep müdürlüğünde toplanacak satınalma komisyonunca yapılacaktır.

2 — Şartnamelerini görmek arzu edenler mektep muhasebesine müracaat etmelidirler. Eksiltmeye iştirak edeceklerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki vasıfları haiz ve ticaret odasının 1942 belgesini hâmil olmaları lazımdır.

3 — Muvakkat teminatın teslim yeri İstanbul Yüksek Mektepler muhasebeciliğidir. Eksiltmeye gireceklerin muvakkat teminat makbuzlarıyla veya banka teminat mektuplarıyla ve bu işe benzer 2000 liralık iş yaparak basar-

RADYO

Bugünkü program

12,30 Program, 12,33 Müzik (Pl.),
12,45 Ajans haberleri, 13,00 Peşrev, semai ve şarkılar,
18,3 Radyo salon orkestrası, 18,45 Fasil (Mehtap şarkıları ve mesire türkileri, 19,30 Ajans haberleri, 19,45 Halkevleri Folklor saati, 20,15 Radyo gazetesi, 20,45 Violonsel soloları, 21 Evin saati, 21,15 Müzik Pl., 21,30 Konuşma, 21,45 Klâsik Türk müziği 22,30 Ajans haberleri,
25 Sontegrin çarşamba sabahı
7,30 Program, 7,32 vücudumuzu çalıştıralım, 7,40 Ajans haberleri, 7,55 Salon orkestrası.

Satın alıyoruz

İyi bir halde veya yeni

Yazı makineleri

ve

Klasör dolapları

Satın alıyoruz. Galatada Jurnal Doryan gazetesi adresine «Makine» rumuzıyla yazılmalı

Dr. İHSAN SAMİ

BAKTERİYOLOJİ

LABORATUARI

Umumi kan tahlili, frengi noktal nazarından (Wasserman ve Kahn teamülleri) kan küreyatı sayılması. Tifo ve sıtma hastalıklarının teşhisi, idrar, balgam, cerahat, kazurat ve su tahlili, ultra mikroskoplu, hususî aşılar istihzarı, kanda şeker, Klorür, Kolesterol miktarlarının tayini.

Divanyolu No. 113. Tel: 20981

DERMOJEN

YANIK, ÇATLAK, EKZAMA ve CİLD YARALARINA fevkalâde iyi gelir. Derinin tazelenmesine ve yenilenmesine hizmet eder. HER ECZANEDE BULUNUR.

Ev işlerine mahsus her cins kumaş için

HORUZ Marka

Anilin paket boyaları

Umumi Satış: İstanbul, Çiçek Pazarı, ALTIPARMAK HAN 3. 4.

DİKKAT: Sayın müşterilerimiz piyasadan mübayaâ ettikleri paket boyalardan rütubet görmüş olana tesadüf ederler ise her an yukarıki adrese müracaat ederek değıştirebilirler.

Devlet demiryolları umum müdürlüğünden:

Kaloriferci alınacak

İhtiyaca binaen Ankara'da istihdam edilmek üzere lüzumu kadar kaloriferci alınacaktır.

Yapılacak imtihanında muvaffak olanlara lilyakat derecelerine göre 1 inci sınıf ustalık muadili 100 liraya kadar aylık ücret verilecektir.

Askerliğini yapmış ve halen ilisigi bulunmayan taliplerin dilekçelerine bonservislerini, şimdiki kadar çalıştıkları yerleri bildirir kısa hal tercümelerini, nüfus hüviyet cüzdanı tasdikli örneği ile en az okur yazar belgelerini ve 2 adet vesika fotoğraflarını ekliyerek en geç 30/11/942 tarihine kadar Ankara'da Cer dairesi reisliğine göndermeleri.

(1452)

Sivas çimemto fabrikası için ustabaşı ve usta alınacak

Sümer Bank Umum Müdürlüğünden:

İstekillerin elektrik santralleri, elektrik kazan ve türbin işlerinde ustabaşı veya usta olarak çalışmış olmaları yahut sanat mektebi mezunu bulunmaları şarttır.

Bu vasıfları haiz olanlar nüfus hüviyet cüzdanları, askerlik vesikaları, hizmet vesikaları, mektep şahadetnamelerinin asılları veya tasdikli suretleriyle 30/11/942 tarihine kadar bizzat veya yazı ile Ankara'da Sümerbank Umumî İşletme Müdürlüğüne müracaat edebilirler.

(1561)

Maarif vekilliginden:

1 — Evvelce kapalı zarf usulü ve pazarlıkla yapılan ihalesinde istekli çıkmaması dolayısıyla yeniden keşif yapılan Eskişehir Bölge Sanat Okulu bir katlı tesviye atelyesi binası inşaatı «elektrik tesisatı hariç» tekrar kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Bu inşaatın tahmin edilen keşif bedeli 366385 liradır.

3 — Eksiltme, 2/12/942 çarşamba günü saat 15 te, Ankara'da büyük Evkaf apartmanındaki Mesleki ve Teknik öğretim müstesarlığında toplanacak Vekillik İhale Komisyonunda yapılacaktır.

4 — Bu inşaat alt proje ve şartnameler, «18» lira «32» kuruş mukabilinde Ankara'da Vekillik Yapı İşleri Müdürlüğünden, Eskişehirde Maarif Müdürlüğünden alınabilir.

5 — Bu inşaat için lüzumlu olan demir ve çimento vekillikçe temin olunacaktır.

6 — Eksiltmeye girebilmek için,

a) 18405 lira 40 kuruştan ibaret muvakkat teminatın 2490 sayılı kanun hükümleri dairesinde verilmesi,

b) En az (200,000) liralık benzeri inşaatın teahhüt edildiğine ve teahhüdün ifa olduğuna dair vesika gösterilmesi,

c) İhale tarihinden üç gün evvel (tatil günleri hariç) Nafia Vekillüğinden alınıp ehliyet vesikasının gösterilmesi,

d) 1942 senesine ait Ticaret Odasından vesika alınmış olması şarttır.

7 — İstekillerin teklif mektuplarını, ihale günü olan 2/12/942 çarşamba günü saat 14 e kadar komisyonla vermiş veya göndermiş olmaları şarttır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez.

«1493»

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü İlânları

Cinsi	Mikdarı	Muhammen bedeli	İlk teminat
Katküt	1410 kutu	1998 lira 70 Kr.	149 L.
serum giligoz	3000 adet	1300 »	90 K.
			97 L. 50

Gureba hastanesindeki Tıp Fakültesi dahiliye ve cerrahiye servislerine lüzumu olan yukarıda cins ve mikdarları yazılı iki kalem malzeme ayrı, ayrı açık eksiltmeye çıkarılmıştır. İhaleleri 2/12/942 tarihine müsadif çarşamba günü saat 15 te İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğü binasında toplanan komisyonda yapılacaktır. Şartnamesi her gün levazım kaleminde görülebilir.

«1436»

Muhasebeci aranıyor

Gölcükte bulunan Deniz fabrikaları umum müdürlüğü emrinde istihdam olunmak ve kanunî durumuna göre 260 liraya kadar ücret verilmek üzere bir muhasebeci alınacaktır.

İstekillerin Ankara'da M. M. V. Deniz Müstesarlığına ve İstanbul'da da Deniz Levazım Amirliğine hemen müracaatları.

«1568»

İstanbul Sıhhi Müesseseler Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Leyli Tıp talebe yurdu talebesi için 2760 adet frenkçömleği ile 400 takım pijamanın imali işi açık eksiltmeye konulmuştur.

1 — Eksiltme 9/12/942 çarşamba günü saat 15 de Çağaloğlundaki Sıhhat ve İhtimal Muavenet Müdürlüğü binasında toplanan komisyonda yapılacaktır.

2 — Muhammen flat beher gömleğin imaliyesi 55 ve beher takım pijamanın imaliyesi 85 kuruştur.

3 — Muvakkat teminatı 139 lira 85 kuruştur.

4 — İstekiller şartnamesini çalışma günlerinde komisyonda görebilirler.

5 — İstekiller 1942 yılı ticaret odası vesikası 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalar ile bu işe yeter muvakkat teminat makbuz veya banka mektubule birlikte belli gün ve saatte komisyona gelmeleri.

(1666)

Kütahya valiliğinden:

Kütahya Merkez hastanesi için alınacak 1 adet fırbaştur, 1 adet elektrikli santirfüj bir adet elektrikli etür, 1 adet benmari, ve 1 adet ameliyat masasının temidinden ihalesi günü yine talip çıkmadığından işbu malzemenin bir ay zarfında pazarlıkla ihalesine karar verilmiştir.

1 — Fırbaştürün muhammen kıymeti 750, elektrikli santirfüjün 350, elektrikli etürün 850, benmarinin 350; ameliyat masasının 2700 liradır.

2 — Bunların umumun muvakkat teminatı (375) liradır.

3 — Şartnamesinin bir örneği İstanbul vilayeti ve ihtimal muavenet müdürlüğüne gönderilmiş olduğundan istekiller mezkûr müdürlüğe müracaatla görebilecekleri gibi vilâyet daimi encümeni kalemindeki dosyasında görebile-

ILAN

Büyük tamirat atölyeleri olan Anadolu'da bir müessese

Atölye Ustabaşısı Aramaktadır

Aşağıdaki şartları haiz olanların A. B. C. rumuzıyla ist. 176 posta kutusu adresine yazı ile müracaatları:

- 1 — Türk olmak,
- 2 — Mühendis veya Sanat mektebi mezunu olmak,
- 3 — Büyük atölyelerde usbaşılık yapmış olmak,
- 4 — Yaşı 40 dan fazla olmamak ve askerlikle alakası bulunmamak,
- 5 — Sıhhi ve ahlaki vaziyetlerini vesikalarla tevsi edebilmek,
- 6 — Bilhassa torna, freze işlerinde derin vukuf ve pratik tecrübesi olmak,
- 7 — Marangoz işleri, pik ve sarı döküm, teneke ve saç işleriyle kaynakçılıkta, işlerin umumî takip ve idaresini mümkün kılacak derecede umumî malûmatı olmak.

Almanca veya İngilizce okuduğunu anlayacak derecede olanlar tercih edilir.

Elverişli olanlar kabiliyetine göre 250 liraya kadar aylık ücret alabilecek, hayat pahalılığı zammından istifade edecek ve iş kanununa göre yapacağı fazla mesaiden ayrıca ücret alabilecek, 3659 sayılı kanuna tâbi olmayacaktır.

Ayrıca çalışma, lilyakat ve gayretine göre takdir edilmek üzere senede iki maaş nispetinde ikramiye de verilebilecektir.

Müessese tarafından bilâbedel konforlu mesken temin edilmekte dir.

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme

Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli (535) beş yüz otuz beş lira (10) on kuruş olan muhtelif şekil ve eb'atta (841) sekiz yüz kırk bir adet kuru pîl teahhüdünü ifa edemeyen müteahhidi nam ve hesabına (4 birincikanun 1942) cuma günü saat (14) on dörtte Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme usulü ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (40) kırk lira (14) on dört kuruşluk muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesakile birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyona müracaatları lazımdır. Bu işe ait şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır.

(1508)

Türk Maden Mühendisleri Cemiyetinden:

Türk Maden Mühendisleri Cemiyeti esas nizamnamesinin 10 uncu maddesine tevfi kanun senelik kongremiz 4/12/942 cuma günü saat 15 te Zonguldakta Türk Maden Mühendisleri Cemiyeti salonunda akdedileceğinden sayın cemiyet âzalarının sözü geçen gün ve saatte kongrada hazır bulunmaları ve imkân olmadık takdirde Zonguldakta bulunan arkadaşlardan birisine vekâlet verdigiine dair Cemiyet riyasetine bir mektup veya telgraf göndermeleri lüzumu ilân olunur.

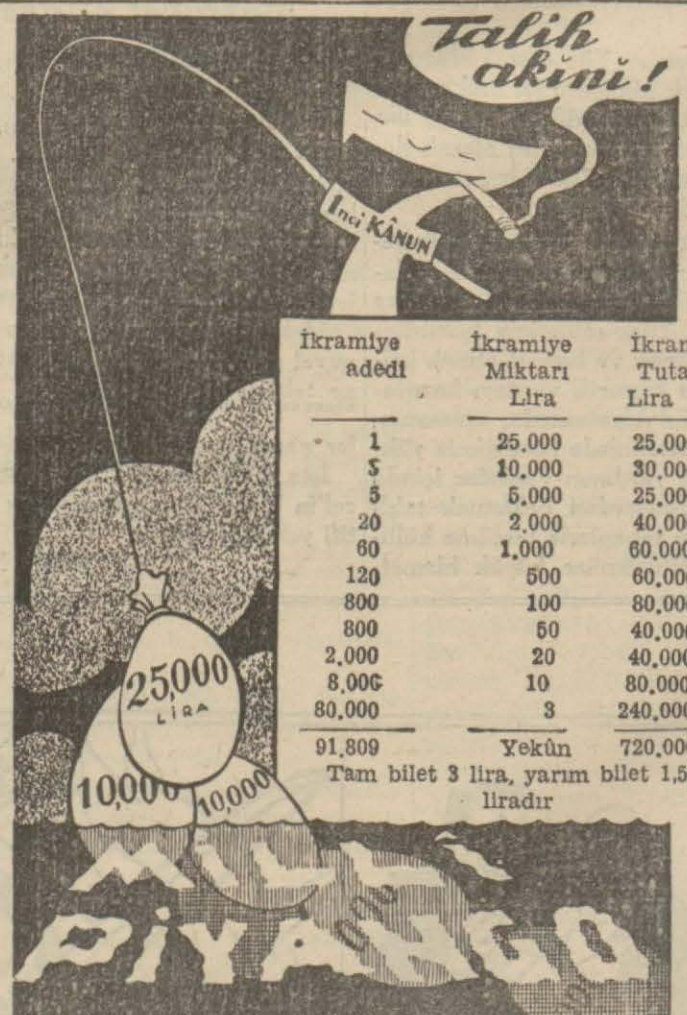
Türk Maden Mühendisleri Cemiyeti

RUZNAME:

- 1 — Açılış.
- 2 — Kongra riyaset divanı seçimi.
- 3 — Geçen devreye ait muamelâtın kongraya arzı, yıllık raporun okunması ve idare heyetinin ibrası.
- 4 — Yeni idare heyeti seçimi.
- 5 — Yeni devreye ait bütçenin tanzimi.
- 6 — Arzu ve dileklerin tektiki.
- 7 — Kapanış.

Motor isteniyor

İzmir İncir ve Üzümler Satış Kooperatifleri Birliğinden: Elli sused tonilâtosundan aşağı olmamak üzere Karadeniz, Marmara, Ege ve Akdeniz limanlarımızarasında işlemeğe elverişli ve halen işler vaziyette bulunan iki motor pazarlıkla acele satın alınacaktır. Satmağa istekli olanların satılacak motorların adını, kayıtlı bulunduğu limanı, nerede ve ne zaman ziyaret ve muayene edilebileceğini, rusum ve hamule tonilâto miktarlarını ve diğer evsafını satış fiatili birlikte İzmirde Birliğimiz merkezine yazı ile bildirmeleri veya pazarlık için kendilerinin gelmeleri lüzumu ilân olunur. Telgraf adresi (Tarım - İzmir), telefon numarası İzmir 3635 veya 2863.

İkramiye adedi	İkramiye Miktarı Lira	İkramiye Tutarı Lira
1	25,000	25,000
5	10,000	30,000
5	5,000	25,000
20	2,000	40,000
60	1,000	60,000
120	500	60,000
800	100	80,000
800	50	40,000
2,000	20	40,000
8,000	10	80,000
80,000	3	240,000
91,809	Yekûn	720,000
Tam bilet 3 lira, yarım bilet 1,50 liradır		

İŞ ARAYANLARA

Devlet Denizyolları Şehir hatları gemilerinde çalıştırılmak üzere meslekten yetişmiş, askerlikle alakası olmayan Büfeci ve Yardımcı-ya ihtiyac vardır. Taliplerin Karaköy'de Vagonlı İstifinde 11 numarada